

nevšímala a na granát nesahala, poněvadž tento poslední výrok nasvědčuje tomu, že si obžalovaná nebezpečné povahy granátu byla vědoma. Obě uvedená zjištění nemohou proto vedle sebe obstát, obsahující předpoklady logicky si odporující. Ježto pak odpor ten dotýká se skutečnosti pro rozhodnutí závažné, je výrok soudu stížen zmatečností dle čís. 5 Šu 281 tr. ř. a nemůže být ponechán v platnosti, to tím méně, když předpoklad soudu, že Zdeněk K. ubezpečil p r a v d ě p o d o b n ě obžalovanou o neškodnosti granátu, postrádá oně určitosti a přesnosti, jaké zjištění soudu svou povahou vyžaduje. Pro tuto podstatnou vadu rozsudku není dána zrušovacímu soudu možnost, aby uznal ihned ve věci samé, poněvadž pro vadu tu zůstává nerozřešena bezvadně otázka o subjektivním zavinění obžalované, o kterém však, ježto jde o otázku rázu čistě skutkového, rozhodovati přísluší jedině soudu nalézacímu na základě zkoumání průvodního materiálu (§ 258, 288 čís. 3 tr. ř.).

Čís. 1834.

Zákon o telegrafech ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n.

»Telegrafním zařízením« (§ 18 čís. 4 zákona) jsou též jednotlivé součástky zařízení telegrafních, pokud jsou určeny ku zřízení telegrafu, a to i takové, jichž lze použití také k jiným účelům.

Na propadnutí telegrafního zařízení dlužno dle Šu 18 čís. 3 zákona uznati i když tu není předmětu, na něž se propadnutí vztahuje.

Čin byl spáchán ze ziskovosti (§ 20 čís. 1 zákona), pracoval-li pachatel se ziskem vůbec; výše jeho nerozhoduje.

(Rozh. ze dne 15. prosince 1924, Zm II 260/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného, vyhověl však zmatečné stížnosti státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 1. března 1924, jímž byl obžalovaný Karel K. uznán vinným přečinem podle Šu 18 čís. 1, 4 zák. ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n.), zrušil napadený rozsudek ve výroku o trestu jako zmatečný a obžalovanému vyměřil znova trest a to podle Šu 18 čís. 1 zák. ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n. za použití §§ 266 a 260 písm. b) tr. zák. vězením jednoměsíčním, zostřeným jedním postem a zároveň odsoudil téhož obžalovaného dle Šu 20 zák. o telegrafech k peněžité pokutě 200 Kč, v případě nedobytnosti do vězení na dalších 48 hodin a vyslovil dle Šu 18 čís. 3 dotčeného zákona propadnutí telegrafních zařízení, tvořících předmět rozsudku, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů:

Bezdůvodně vytýká stížnost, že skutkové podstaty dle čtvrtého odstavce tu není, ježto zákon trestem ohrožuje jen výrobu, prodej, přechovávání nebo dopravu z ciziny kompletních radiotelegrafních zařízení, ne pouhých jejich součástí, což dovozuje stížnost jak z úplného chybění zmínky o součástkách v zákoně, užívajícím výhradně výrazu »za-

řízení«, tak ze zřejmé tendence zákona, zajistiti státu kontrolu a přehled o všech telegrafních a telefonních »zařizích«, aby jich, zejména v době válečné, nemohlo na jeho škodu býti zneužíváno. Zákon mluví sice jen o výrobě, prodeji, přechovávání a dovozu z ciziny radiotelegrafických »zařizích« vůbec a nikde nezmiňuje se výslovně o jejich součástkách. Ale již ministerstvo pošt a telegrafů, jemuž v §§ech 6—9 zákona vyhražena jest zvláštní ingerence na věci telegrafní, vyslovuje na konci svého při hlavním přelíčení přečteného přípisu na zemský soud v Brně, že zákonem nezakazuje se jen výroba hotových radioaparátů, nýbrž radiotelegrafních zařizích vůbec, t. j. tedy i speciálně pro radiotelegrafii služících součástek. A byť i také v důvodových zprávách k tomuto, jakož i zatím rovněž vyhlášenému zákonu, kterým se upravuje výroba, prodej a přechovávání radiotelegrafních a telefonních zařizích, sb. z. a n. čís. 9 z roku 1924, nebyla otázka ta přímo řešena, přece jen rozsudek právem vyslovuje, že dle logického významu slov zákona a dle účelu, za kterým zákon byl vydán, slovo »zařizích« a »součástky zařizích« jest zřejmě jedno a totéž — správně, že slovo »zařizích« pojímá v sobě i »součástky zařizích« — bez rozdílu, zda se jich může použití snad i k jiným účelům. Správnosti tohoto výkladu nasvědčuje i ta okolnost, že i v obecné mluvě rozeznává se zařizích úplné od zařizích částečného. Poukázati dlužno též na to, že zpráva ústavně právního výboru senátu k posléze uvedenému zákonu zdůrazňuje nedozírné následky, jež hrozily by státu, kdyby bez náležité státní kontroly různé pochybné živly mohly zneužití radiotelegrafů a telefonů v době, kdy bezpečnost státu následkem rozvrácených a neklidných poměrů jest ohrožena, k útokům proti státu. Zpráva ta sama poukazuje na zájmem státu diktovanou přísnost jeho předpisů, jež budou moci býti zmírněny teprve, až se poměry ve střední Evropě uklidní, a označuje proto z různých stran pronášené obavy a úvahy, žádající plnou svobodu obchodování s radiovými předměty a zařizích, neodůvodněnými, státu škodlivými a ne dosti věcnými. Dle toho ovšem nebyl by příliš obmezující výklad pojmu »zařizích« v úmyslu zákonodárcově a nevyhovoval by tendenci zákona, zejména když nemůže býti pochyby, že odborníku není nemožno ze »součástek« sestrojiti si kompletní aparát, a výrobou, prodejem a přechováváním takovýchto součástek mohl by snadno obcházen býti zákon na škodu zájmu státního, jenž vedl k jeho usnesení.

Tak úzkému výkladu brání též vládní nařízení ze dne 17. dubna 1924, čís. 78 sb. z. a n., jímž se ve smyslu §u 3, odstavec prvý zákona čís. 60/23 sb. z. a n. určují podmínky pro zřizování, udržování a provoz telegrafů. V §u 10 odstavec prvý se praví, co se pod radiotelegrafními zařizích, k jichž výrobě výrobci jsou oprávněni, míní. Je tu vypočtena celá řada jednotlivých přístrojů: Anteny rámové, točné kondensátory, slaboproudé variometry, detektory krystalové i lampové atd. V následujícím na to odstavci se pak uvádí: »Vysílací stanice v takových výrobnách povolují se výhradně k tomu účelu, by se jimi zkoušela vyráběná zařizích.« Veškeré pochybnosti mizí vůči ustanovení §u 11, kde se určuje, co jest radioamatér, takto: »Radioamatery jsou ti, kdož, nechtějíce provozovati přijímací stanice výdělečným způsobem, 1. zhotoví si celou radiostanici sami nebo 2. sestaví si stanici buď úplně z ra-

diotelegrafních nebo radiotelefonních součástí prodejních nebo částečně z těchto součástí a částečně z t a k o v ý c h (sc. součástí), jež nesluší pokládati za radiotelegrafní zařízení.« Zde jsou tudíž jednotlivé součástky, z nichž radiotelegrafní neb radiotelefonní stanice je sestavena, výslovně označovány za radiotelegrafní zařízení. Poukázati by bylo též na zákon ze dne 20. prosince 1923, čís. 9 sb. z. a n., jímž ve smyslu čtvrtého odstavce §u 18 zákona čís. 60/23 sb. z. a n. upravena je výroba, prodej a přechovávání radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení, jakož i dovoz jejich z ciziny. V zákoně tom ukládá se opětovně těm, kdož ucházejí se o povolení k výrobě, prodeji radiotelegrafních a radiotelefonních zařízení, že musí v příslušné žádosti uvést i druhy dotyčných zařízení, jež chtějí vyráběti, prodávati atd. (§ 11, 1 b, c; § 16, 1 d, 3; § 17; § 19, 3; § 20). V zákoně tom (čís. 9/24) mluví se též na více místech o »koncesi ke zřizování neb provozu s t a n i c radiotelegrafních a radiotelefonních neb povolení k prodeji, přechovávání, výrobě atd. radiotelegrafních a radiotelefonních z a ř í z e n í« (§§y 14 čís. 1, 18, 20 čís. 1, 23 čís. 2), z čehož dovozovati dlužno, že zákon klade stanici jako celek na rozdíl od zařízení jako součásti celku toho. Z těchto úvah nelze shledati výklad soudem nalézacím právně pochybený a výtku stížnosti důvodnou.

Zmateční stížnost obžalovaného bylo proto jako bezdůvodnou zavrhnouti. Naproti tomu odůvodněna jest zmateční stížnost státního zastupitelství. § 18 odstavec třetí zákona ze dne 23. března 1923, čís. 60 sb. z. a n. ustanovuje totiž obligatorně, že telegrafní zařízení propadají ve prospěch státu. Okolnost, že snad není tu předmětu, na nějž se propadnutí vztahuje, není tomu nikterak na závadu, by propadnutí nebylo vysloveno, ježto realizování výroku toho jest toliko otázkou výkonu trestu. Vybočil tedy nalézací soud ze sazby trestní zákonem ustanovené, nezachovav se dle onoho ustanovení a nenaleznuv na propadnutí zařízení.

Nalézací soud uznal sice rozsudkem, že čin obžalovaného zakládá skutkovou podstatu dle §u 18 odstavec první, čtvrtý zákona o telegrafech, popřel však, nevyměřiv peněžitě pokuty dle §u 20 odstavec první zákona, že čin obžalovaného byl spáchán ze zjištěnosti. Soud nalézací vychází v tomto směru s hlediska, že výroba a prodej děly se elektrotechnickou firmou, tedy obchodníkem a, že nebylo prokázáno, že obžalovaný při tom měl nějaký neobyčejný, průměrný obchodní zisk převyšující zisk, nebo že takového zisku zamýšlel docílit. Z toho dovozuje nalézací soud, že následkem toho není tu podmínek pro uložení peněžitě pokuty ve smyslu čís. 1 §u 20 zák. o telegrafech. Nalézací soud vykládá v tom směru nesprávně zákon, neboť, zjistiť, že výroba, prodej a přechovávání předmětů, sloužících k radiotelegrafním zařízením, dály se obžalovaným za účelem výdělečným, nesprávně vykládá pojem slova zjištěnost, žádaje pro něj snahu docílit zisku neobyčejného, průměrný zisk obchodní převyšujícího. Toho není zapotřebí, neboť zákon o telegrafech má pouze ten účel, aby státu, bylo bezpodmínečně zachováno výsostné právo na zřizování a provozování telegrafů, chce chrániti stát proti neoprávněnému zasahování do tohoto výsostného práva, nikoli chrániti snad spotřebitele přístrojů před nemírným využitkováním se

strany výrobců a prodatelů. Zákon o telegrafech předpisuje sice v první větě §u 20 peněžité trest jen fakultativně, než v poslední větě prvního odstavce tohoto §u předpisuje výslovně, že na peněžité trest »je uznati, byl-li čin spáchán ze zjištěnosti«, v případě tom vyslovuje tedy předpoklad, kde soud je zavázán i tento vedlejší trest vysloviti, že pak obžalovaný jednal zjištěně, nepopírá ani rozsudek. V tomto případě jedná se o zisk obchodníka a jest nerozhodno, je-li tento zisk nepatrný, či přemrštěný, stálý či přechodný, směrodatnou jest toliko ta okolnost, pracoval-li obžalovaný se ziskem vůbec, o čemž však zde dle zjištění rozsudkových nelze pochybovati; k tomu přichází ta okolnost, že nebezpečí, svádějící pachatele k opakování trestného činu za tím účelem, by dosáhl zisku, je při obchodech velmi značné. V nevyslovení těchto vedlejších trestů sluší shledati překročení trestní oprávněnosti nalézacího soudu, zakládající zmatek dle čís. 11 §u 281 tr. ř.

Čís. 1835.

Správa věcí ve vojenském skladišti spadá v obor »záležitostí veřejných« ve smyslu §u 181 tr. zák., byť i věci ty nebyly vlastnictvím eráru.

K zločinu zpronevěry vyhledává se po stránce subjektivní vědomí hmotné protiprávnosti zadržení nebo přivlastnění si svěřené věci.

(Rozh. ze dne 16. prosince 1925, Zm II 553/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl v neveřejném zasedání zmateční stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského jakožto nalézacího soudu v Olomouci ze dne 20. srpna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem zpronevěry ve smyslu §u 181 tr. zák., zrušil napadený rozsudek a vrátil věc nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnosti, opírající se o důvod zmatečnosti §u 281 čís. 9 a) tr. ř., nelze přisvědčiti, pokud napadá odsuzující výrok po stránce objektivní. Dle rozsudkových zjištění bylo stěžovateli jako veliteli technické roty pěšího pluku čís. 13 skladiště tohoto vojenského tělesa svěřeno; nemůže býti pochybnosti o tom, že správa vojenského skladiště případně věcí ve skladišti tomto se nalézajících spadá v obor záležitostí veřejných, státních; jedná se tu o instituci, sloužící vyzbrojení a pohotovosti určitého oddílu čsl. armády a týkající se takto i bezpečnosti státu a veškerenstva obyvatelů; činitel správou takového skladiště pověřený zřejmě tedy zastává úřad »veřejný« ve smyslu §u 181 tr. zák. Protiprávní přivlastnění věci, následkem tohoto veřejného úřadu svěřené, naplňuje skutkovou povahu zločinu zpronevěry ve smyslu §u 181 tr. zák., při čemž nesejde na jakosti zpronevěrené věci, obzvláště, zda byla statkem veřejným, nýbrž jen na tom, že pachateli »z důvodu jeho veřejného úřadu svěřena« byla. Není dále zapotřebí ke skutkové povaze zpronevěry, by věc odevzdána byla v moc pachatele přímo z ruky do